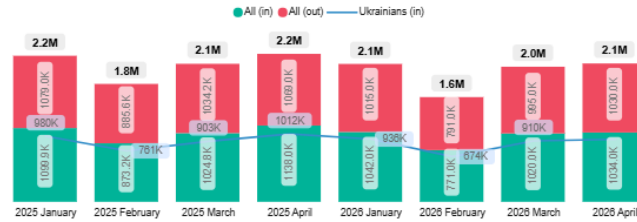

З середини березня 2022 року УВКБ ООН та його місцеві НУО-партнери «Право на захист», «НЕЕКА» та «Десяте квітня» провели **моніторинг кордону на 30 пунктах пропуску** між Україною та Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією та Молдовою.

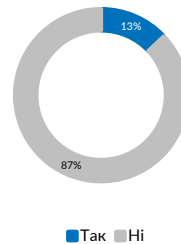
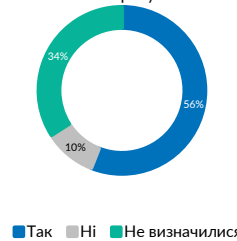
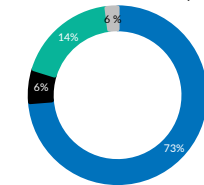
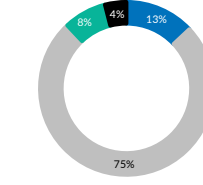
Результати моніторингу ґрунтуються на індивідуальних інтерв'ю, проведених з людьми, які перетинали кордон в обох напрямках, а також на загальних спостереженнях спеціалістів з моніторингу на кордоні. Станом на 2025 рік було введено в дію оновлений інструмент моніторингу.

Ukraine western border movement (in and out)

Ключові тенденції транскордонної мобільності

- У квітні 2026 року Державна прикордонна служба України (ДПСУ) зафіксувала майже 2,1 млн перетинів кордону, що приблизно на 50 тис. більше порівняно з березнем 2026 року.
- Загалом тенденції транскордонного переміщення з січня по квітень 2026 року відповідають тенденціям, зафіксованим у першому кварталі 2025 року, хоча загальна кількість перетинів кордону у 2026 році наразі є на 500 тис. меншою, ніж у 2025 році.
- У квітні 2026 року баланс між в'їздом та виїздом залишався відносно стабільним: кількість осіб, які в'їхали в Україну, перевищила кількість тих, хто виїхав, приблизно на 4 тис. осіб.
- На початку квітня упродовж кількох днів на пунктах перетину кордону спостерігалось довшє очікування через великодні свята.

Тенденції прикордонного моніторингу за квітень 2026 року: виїзди з України

- 13% респондентів **виїжджали з України вперше** з 24 лютого 2022 року, що на 4% менше порівняно з березнем та є найнижчим показником, зафіксованим у 2025–2026 роках на сьогодні. 13% повідомили, що виїжджають у пошуках безпеки за кордоном (на 2% менше порівняно з березнем), тоді як 16% поверталися до країн свого тимчасового перебування (на 1% більше порівняно з березнем).
- 7% респондентів були **внутрішньо переміщеними особами до виїзду з України**. Серед них понад 12% зазначили, що статус ВПО вплинув на рішення залишити країну.
- Усі респонденти (100%) назвали безпекову ситуацію **основною причиною виїзду**. Вперше у 2026 році чинники, пов'язані з енергопостачанням, не були серед основних причин ухвалення рішення про виїзд. Другим за частотою фактором став страх мобілізації, який згадали 6% респондентів. Окупацію території проживання як причину виїзду зазначили майже 4% респондентів. Серед інших причин виїзду респонденти назвали відсутність електропостачання (2,7%), пошкоджену або зруйновану громадську інфраструктуру (1,5%) та відсутність належного житла (1,2%).
- 73% респондентів не були впевнені щодо **тривалості свого перебування за кордоном** (такий самий показник, як у березні), 14% планували залишитися за кордоном до 12 місяців (на 4% менше порівняно з березнем), тоді як 6% планували залишитися за кордоном на постійній основі (на 4% більше порівняно з березнем). 6% планували перебувати за кордоном менш ніж один місяць; цей показник залишається стабільним від початку року.
- 56% респондентів повідомили про **намір повернутися до України** у разі стабілізації ситуації (на 6% менше порівняно з березнем). 34% респондентів не визначилися (на 1% більше порівняно з березнем), тоді як 10% заявили, що не планують повертатися (на 5% більше порівняно з березнем). 48% респондентів назвали покращення безпекової ситуації **головним чинником, який впливатиме на їхнє повернення**, тоді як стабілізацію електропостачання та доступ до засобів до існування як такі чинники зазначили по 25% респондентів. Скорочення програм допомоги за кордоном як чинник повернення згадали 2% респондентів.

Перший виїзд з лютого 2022 року
 Квітень 2026 року

Намір повернутися, якщо ситуація стабілізується
 Квітень 2026 року

Запланована тривалість перебування за кордоном
 Квітень 2026 року

Запланована тривалість перебування в Україні
 Квітень 2026 року

Основні причини повернення в Україну:
 Квітень 2026 року

Тенденції прикордонного моніторингу за квітень 2026 року: Повернення в Україну

- 75% респондентів повідомили, що планують **короткострокове перебування в Україні** – тривалістю менш ніж один місяць, що на 2% менше порівняно з березнем. 13% не були впевнені щодо тривалості свого перебування (на 2% більше порівняно з березнем), тоді як 8% планували залишитися від одного до 12 місяців. 4% респондентів планували повернутися на постійне проживання, що відповідає показнику березня.
- У квітні 2026 року 27% респондентів назвали сімейні обставини та бажання повернутися додому **основними причинами візиту** відповідно. Обмежений доступ до медичних послуг у країнах перебування як причину візиту назвали 24% респондентів; цей показник залишився незмінним порівняно з березнем. Крім того, 18% респондентів повідомили, що причиною візиту була необхідність перевірити своє майно. Рідше респонденти згадували доступ до державної допомоги, стабілізацію безпекової ситуації у регіоні походження та невизначеність щодо правового статусу за кордоном – кожен із цих чинників назвали по 1% респондентів.

У квітні 2026 року спеціалісти з моніторингу провели **2 437 індивідуальних інтерв'ю** на кордоні, з яких 77% респондентів виїжджали з України, а 23% – в'їжджали.

В'їзд в Україну: 554 інтерв'ю, серед яких 79% респондентів були жінками, а 20% – чоловіками. 21% респондентів були віком понад 60 років.

Виїзд з України: 1 883 інтерв'ю, серед яких 69% респондентів були жінками, а 30% – чоловіками. 12% респондентів були старші за 60 років.

Інформація Державної прикордонної служби України

У квітні 2026 року ДПСУ опублікувала оновлену інформацію щодо арештів і затримань, пов'язаних із контрабандою, зокрема щодо викриття схем незаконного перетину кордону; помітне зростання таких випадків спостерігалось в середині квітня.

У повідомленнях ішлося про спроби чоловіків призовного віку незаконно перетнути кордон, переважно групами, які були припинені. За наявною інформацією, вартість незаконного перетину кордону становила від 200 до 12 000 доларів США. Упродовж звітного періоду ДПСУ також опублікувала інформацію про два випадки, пов'язані із запобіганням торгівлі людьми, у Волинській, Сумській та Закарпатській областях. Один із **випадків** стосувався матері, яка намагалася продати свою дитину. Інший **випадок** стосувався громадянина Словаччини, уродженця Закарпатської області, якого підозрюють у вербуванні фінансово вразливих жінок для сексуальної експлуатації за кордоном. Правоохоронні органи встановили п'ятьох жінок, які постраждали від цієї схеми, зокрема 16-річну дівчину.

У квітні 2026 року партнери УВКБ ООН, а саме «Право на захист», NEEKA та «Десяте квітня», здійснили 259 моніторингових візитів до пунктів пропуску, де здійснюється моніторинг. Під час цих візитів партнери **УВКБ ООН надали різні форми підтримки 883 особам**. Ця підтримка включала надання консультацій 738 особам, 202 особам було надано правову допомогу, 55 осіб отримали транспортні послуги, 37 особам було надано соціальний супровід.